

HOMILIJA ZAGREBAČKOGA NADBISKUPA DRAŽENA KUTLEŠE
PROSLAVA 25. OBLJETNICE BISKUPSKOGA REĐENJA ĐAKOVAČKO-OSJEČKOGA NADBISKUPA I
METROPOLITA MONS. ĐURE HRANIĆA I OBLJETNICE POSVETE ĐAKOVAČKE KATEDRALE
Katedrala, Đakovo, 1. listopada 2026.
Posvećeni Bogu – darovani ljudima (Ez 47,1-2.8-9.12; Ef 2,19-22; Lk 5,1-11)

Dragi nadbiskupe Đuro, draga braćo u biskupstvu i svećeništvu, redovnici i redovnice, bogoslovi, draga braćo i sestre!

Postoje mjesta na kojima čovjek snažnije osjeti da njegov život pripada povijesti većoj od njega samoga. Ova je katedrala takvo mjesto. U njezinu su tišinu položene molitve mnogih naraštaja. Ovamo su ljudi donosili djecu i u molitvama svoje pokojne, zahvalnost i tjeskobu, radost i pitanja na koja sami nisu nalazili odgovor. Ovdje su mladići pred oltarom predavali život Kristu. Ovdje su umorni nalazili snagu, a raskajana srca novi početak.

Danas nas u ovoj prvostolnici povezuju dvije zahvalnosti: zahvalnost za njezinu posvetu i zahvalnost za dvadeset i pet godina biskupske službe nadbiskupa Đure. Katedrala je posvećena kako bi Božji narod u njoj primao sredstva milosti i rastao u svetosti; biskup je posvećen kako bi tomu narodu služio naviještanjem Evanđelja, slavljenjem otajstava i pastirskom ljubavlju. Obje nas obljetnice zato vode istomu pitanju: što znači pripadati Bogu tako da naš život postane dar drugima?

1. ONO ŠTO JE POSVEĆENO BOGU POSTAJE DOM ČOVJEKU

Prorok Ezekiel vidi vodu koja izvire ispod hramskoga praga. Najprije je malena, a zatim prerasta u široku rijeku. Kamo god dospije, donosi život; čak i vode u kojima ga nije bilo postaju pune života (usp. Ez 47,1-12). Zadržimo se na jednoj znakovitoj pojedinosti: voda izvire iz svetišta, ali se u njemu ne zaustavlja. Prag joj nije granica, nego polazište. Teče prema zemlji kojoj je potrebna. Tako i milost koju primamo u susretu s Bogom treba dosegnuti ljude s kojima živimo.

Zato smo zahvalni biskupu Strossmayeru i svima koji su ovu katedralu gradili i čuvali. U njezinu su ljepotu ugradili vjeru da čovjek treba mjesto na kojemu može podignuti pogled iznad svojih briga. Njezini svodovi i danas upućuju prema Bogu, a njezina nas vrata primaju s teretima koje nosimo.

Ipak, ono najdragocjenije ovdje ne možemo obuhvatiti pogledom. To je Krist koji nam govori u svojoj riječi, koji nas u euharistiji hrani svojim Tijelom i okuplja nas u zajedništvo naroda Božjega. Sveti Pavao govori o vjernicima kao Božjim ukućanima, građevini kojoj je zaglavni kamen Krist (usp. Ef 2,19–22). U zajedništvu s Kristom učimo pripadati jedni drugima. Boravak pod istim svodom ne znači uvijek i blizinu srca. Ponekad zajedničku molitvu prati dugogodišnje izbjegavanje pomirenja, a ponos na vjeru predaka ponekad nam ne otvara dovoljno oči za čovjeka koji danas pokraj nas treba pomoć.

Zato nas obljetnica posvete potiče da se zapitamo kamo teče ono što ovdje primamo i kako se odražava na život naših obitelji. Među nama je i starac kojemu danima nitko nije pokucao na vrata i mlada osoba koja se boji priznati da više ne nalazi smisao. Čovjeku koji bi se vratio Crkvi, ali strahuje od prijekornih pogleda, naše bi prihvaćanje moglo otvoriti put povratka.

Otvorena katedralna vrata pozivaju nas da otvorimo i svoja srca. Oproštenje koje ovdje primamo potiče nas da započnemo pomirenje, a hraneći se Kristovim Tijelom učimo primjećivati glad drugoga. Utjeha koju smo pronašli može nam dati snagu da budemo oslonac čovjeku koji posustaje. Najljepši dar ovoj katedrali bit će vjernici koji će iz nje izići spremniji ljubiti.

2. IZVEZI NA PUČINU

Takvu darivanju prethodi povjerenje. Zato nas biskupsko geslo nadbiskupa Đure vodi na Genezaretsko jezero, među umorne ribare koji ispiru prazne mreže. Petar je radio cijelu noć. Poznaje svoje zanimanje. Uložio je trud. Učinio je što je znao. I ništa nije ulovio. Isus upravo tada ulazi u njegovu lađu. Iz nje poučava mnoštvo, a zatim mu govori: „Izvezi na pučinu“ (Lk 5,4). Krist prvo ulazi u središte neuspjeha pa onda poziva na zaokret. Dolazi u stvarnost kakva jest: u umor, u neuspjeh, u posao koji nije donio očekivani plod. Petar smije pred njim priznati razočaranje svojim praznim mrežama. Vjera počinje i tom iskrenošću: Gospodine, trudio sam se, a sada više ne znam kako dalje.

No Petar uz svoje iskustvo prihvaća i riječ koja dolazi od Isusa: „Ali na tvoju riječ bacit ću mreže“ (Lk 5,5). Petar ne odbacuje svoje znanje i iskustvo, ali se ne oslanja samo na njih. Presudno povjerenje polaže u Kristovu riječ. To povjerenje ne oslobađa Petra rada. Mora ponovno odriješiti lađu, zaveslati, spustiti mreže. Milost traži njegovu suradnju. Ipak, Petar sada zna komu povjerava svoj trud. Može dati snagu svojih ruku, ali plod prima od Gospodina.

Dragi brate Đuro, dvadeset i pet godina biskupstva znači mnogo takvih ponovnih izlazaka na pučinu nakon neuspjela ulova. Mi danas vidimo svečanost, okupljene ljude i zahvalnost jedne Crkve. Gospodin vidi i ono što ne stane u jubilejski govor. Gospodin poznaje odluke čija težina drugima ostaje skrivena i ljude koje носиš u molitvi i nakon što razgovor s njima završi. Njemu je znana Tvoja briga za svećenika koji je posustao, za zajednicu u kojoj je ranjeno povjerenje i za obitelj kojoj nedostaje nade. Blizak Ti je i u trenucima kada treba ohrabriti druge, a i sam trebaš ohrabrenje.

U biskupskoj službi ima noći koje poznaje samo Bog. Tada čovjek pred njega donosi i ono što nije uspio učiniti, i ono što još ne razumije, i one kojima vlastitim snagama ne može pomoći. Upravo u takvim noćima ponovno sazrijeva odgovor dan na početku: Gospodine, na tvoju riječ. Danas zahvaljujemo i za tu skrovitu stranu služenja. Za strpljivost koja nije odmah vidjela plod. Za spremnost ponovno saslušati, ponovno tražiti put, ponovno predati Bogu ljude koje Ti je povjerio. Konačnu dubinu svega toga poznaje Onaj koji jedini poznaje ljudsko sree.

Petrova noć neuspjeha bliska je i mnogima među nama: majci koja godinama moli za svoje dijete ili mladom čovjeku koji se boji da će, odgovori li na Božji poziv, izgubiti previše. I naša Crkva poznaje trud čiji plod dugo ostaje skriven. Ali danas sa zahvalnošću prepoznajemo i dobro koje je među nama izraslo: vjeru koja se prenosi novim naraštajima, spremnost na služenje i zajedništvo koje nas okuplja oko ovoga oltara. Ne znamo kada će se pokazati plod našega truda, ali znamo komu smo ga povjerili. Prazne mreže nisu posljednja riječ o našem životu.

A kada se mreže napune na Gospodinovu zapovijed, ulov je tako obilan da ribarima treba pomoć drugova (usp. Lk 5,6-7). Darovani plod ne mogu nositi sami. Tako i biskup treba svoju braću i suradnike, a cijela Crkva treba dar svakoga krštenika. No evanđeoski prizor ne završava punim mrežama: Petar pada pred Isusa i priznaje svoju grešnost, a Gospodin ga ohrabruje i povjerava mu poslanje da okuplja ljude za Boga. Učenici potom ostavljaju sve i polaze za njim (usp. Lk 5,8-11). Tu se otkriva i dubina biskupskoga poziva: čovjek, svjestan svoje slabosti, povjerava Kristu cijeli život da bi služio onima kojima ga On šalje.

3. PASTIR PRIPADA KRISTU KAKO BI MOGAO PRIPADATI SVIMA

Odakle snaga za takvu vjernost? Vraćamo se danu kada su na glavu izabranika položene ruke i nad njim izgovorena posvetna molitva. Drugi vatikanski sabor uči da se biskupskim posvećenjem podjeljuje punina sakramenta reda, a s njom služba posvećivanja, poučavanja i upravljanja, koja se vrši u hijerarhijskom zajedništvu s glavom i članovima biskupskoga zbora (usp. LG, 21). Biskup, dakle, ne ulazi u službu oslonjen samo na vlastite snage, nego s darom Duha Svetoga. Krist ga suobličuje sebi, Pastiru i Glavi, da odsad ne živi za sebe, nego za njega i za povjereno mu stado. Ta milost traži cijeloga čovjeka: glas za navještaj, razum za razlučivanje, ruke za blagoslov i srce za ljude.

Tu istinu uskrslu Gospodin otkriva Petru jednostavnim pitanjem: „Ljubiš li me?“ Uz odgovor ljubavi veže poslanje: „Pasi ovce moje!“ (Iv 21,16). Ovce ostaju Kristove. Pastir ih prima na brigu. Ljubav prema Isusu postaje strpljivost prema konkretnom čovjeku, vjernost istini i hrabrost da se zaštititi slaboga. Zato biskup pred Krista mora dolaziti i kao učenik koji sluša, i kao grešnik koji treba oproštenje, i kao umoran čovjek koji treba počinak u njegovoj blizini.

Pripadati svima znači imati srce otvoreno svakomu tko mu je povjeren. Takva ljubav zna utješiti, ali i opomenuti; zna saslušati, ali i donijeti tešku odluku. Dobrota traži jasnoću, a jasnoća treba biti prožeta poštovanjem prema čovjeku. Uz Kristov oltar pastir uči kako se to živi. Onaj čije Tijelo prinosi i prima uči ga darovati i vlastiti život. Tu razumijemo pšenično zrno u Tvojemu grbu, dragi brate Đuro. Isus slikom zrna koje umirući donosi rod najavljuje svoju smrt i otkriva put svojim učenicima (usp. Iv 12,24-26).

Čovjek slavonske zemlje dobro zna koliko se života pripravlja u skrovitosti. Posijano zrno nestane pogledu prije nego što se pokaže klica. Tako i mnogo dobra raste iz darovana vremena,

podnesene žrtve i molitve za koju nitko ne zna. Plodove svega toga možda ćemo upoznati tek u vječnosti.

U tom Ti duhu, u ime svih biskupa Hrvatske biskupske konferencije i u svoje osobno ime, od srca čestitam srebrni jubilej. Dijelimo s Tobom milost i odgovornost iste apostolske službe. Zahvalni smo za Tvoje sudjelovanje u našem zajedničkom razlučivanju i za bratsku suradnju u služenju Crkvi. Dragi nadbiskupe Đuro, danas Ti ne čestitamo tek obljetnicu, nego s Tobom zahvaljujemo Bogu koji Ti je punih dvadeset i pet godina davao milost da iz dana u dan iznova izgovaraš svoj „da“.

S Tobom zahvaljujemo i za one čija je ljubav podupirala Tvoj poziv: za obitelj, odgojitelje, subraču, suradnike i vjernike. Molimo da Ti Gospodin podari zdravlje, mir i obnovljenu radost služenja. Povjeravamo Te zagovoru Blažene Djevice Marije, Majke Crkve, i svetoga Petra, zaštitnika ove prvostolnice. A vas, braćo i sestre, pozivam: molite za svojega nadbiskupa. Neka osjeti da ga narod kojemu služi i sam nosi pred Bogom. Pomozite mu svojom vjerom, iskrenom suradnjom i spremnošću da preuzmete vlastitu odgovornost za život Crkve.

Draga braćo i sestre, iz ove katedrale danas ponesimo više od lijepoga dojma: odluku da svoje „da“ Bogu izrazimo jednim konkretnim djelom ljubavi. Nazovimo osobu s kojom smo prekinuli razgovor, posjetimo osamljenoga ili ohrabrimo nekoga tko je umoran od služenja. Učinimo to već danas.

Ovo nas posvećeno mjesto uči da ono što se posveti Bogu postaje na nov i uzvišeniji način darovano ljudima. Iz ove katedrale, kao voda ispod praga hrama, treba poteći život prema svakomu tko je žedan. Oltar Kristove žrtve u njezinu središtu trajni je podsjetnik da u toj žrtvi prepoznamo istinu pšeničnoga zrna: život iz ljubavi predan Bogu donosi rod i onda kada nam je taj rod još skriven.

Zato i pred praznim mrežama smijemo sačuvati nadu. Petrova lađa ponovno kreće jer u njoj odjekuje Kristova riječ. A dvadeset i pet godina jedne biskupske službe svjedoči koliko Bog može učiniti s čovjekom koji mu, usred radosti i usred križa, jednako ponavlja: na tvoju riječ.

Dragi nadbiskupe Đuro, prije dvadeset i pet godina prihvatio si Kristov poziv i izvezao na pučinu. Kroz sve te godine milost je tekla i kroz Tvoju službu, često tiho, poput rijeke koja se ne vidi dok ne ozeleni obale kojima prolazi. Danas Ti Krist ponovno govori: „Izvezi na pučinu.“ A mi Ti, kao braća i kao Crkva, želimo samo jedno: ne boj se pučine. Krist je uvijek u lađi. Amen.